

2. 3. 2023

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nesprávné právní posouzení věci důvodem pro obnovu řízení

Pokud by student právnické fakulty při zkoušce z trestního práva odpověděl, že nesprávné právní posouzení věci je důvodem pro obnovu řízení, nejspíš by mohl počítat s hodnocením, že si má doplnit základní znalosti a dostavit se na zkoušku znovu. Praxe ale ukazuje, že nemusí vždy platit vše, čemu se člověk ve škole naučil a co považuje v souladu s platnou právní úpravou za správné. Příkladem je usnesení Městského soudu v Brně ze dne 13. 7. 2022, č. j. 10 Nt 643/2022-23, kterým byla ve věci našeho klienta povolena obnova řízení podle ustanovení § 278 odst. 1 trestního řádu, přestože nevyšly najevo nové skutečnosti nebo důkazy; jediným důvodem pro obnovu řízení bylo nesprávné právní posouzení věci.

V uvedeném případě byl pachatel odsouzen za spáchání zločinu krádeže podle ustanovení § 205 odst. 1 písm. b), odst. 2 a odst. 4 písm. b) trestního zákoníku, přičemž naplnění znaku kvalifikované skutkové podstaty dle ustanovení § 205 odst. 4 písm. b) trestního zákoníku, tj. činu spáchaného za události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek, bylo spatřováno pouze v časové souvislosti spáchaného činu s vyhlášením nouzového stavu z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru SARS CoV-2 na území České republiky.

V souladu s pozdější judikaturou (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 3. 2021, sp. zn. 15 Tdo 110/2021 a náleží Ústavního soudu ze dne 20. 7. 2021, sp. zn. IV. ÚS 767/21) lze konstatovat, že se jednalo o nesprávné právní posouzení věci. Jak uzavřel Nejvyšší soud v citovaném rozhodnutí, samotné spáchání trestného činu za nouzového stavu není znakem kvalifikované skutkové podstaty trestného činu krádeže ve smyslu ustanovení § 205 odst. 4 písm. b) trestního zákoníku, neboť nouzový stav jako takový nelze považovat za jinou událost vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, ač může mít podpůrný význam pro závěr o naplnění znaku uvedené kvalifikované skutkové podstaty.

V popisovaném případě pachatel podal návrh na obnovu řízení, přestože nevyšly najevo žádné nové skutečnosti nebo důkazy a jediným důvodem bylo shora uvedené nesprávné právní posouzení věci. Soud tento důvod pro povolení obnovy řízení připustil a obnovu povolil, ač k nápravě pravomocného rozhodnutí soudu nebo státního zástupce, jímž byl porušen zákon nebo které bylo učiněno na podkladě vadného postupu řízení, slouží v trestním řízení jiný mimořádný opravný prostředek, a to stížnost pro porušení zákona (viz ustanovení § 266 a násl. trestního řádu). Oprávněnou osobou k podání stížnosti pro porušení zákona je pouze ministr spravedlnosti a rozhoduje o ní Nejvyšší soud. Obviněný tedy může nanejvýš podat podnět k podání stížnosti pro porušení zákona, má tedy k tomuto oprávněnému prostředku poměrně složitější přístup, resp. není na jeho uvážení, zda bude stížnost pro porušení zákona v jeho případě podána či nikoliv.

Naproti tomu podmínkou obnovy řízení jsou dle ustanovení § 277 a násl. trestního řádu skutečnosti nebo důkazy soudu dříve neznámé, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve odůvodnit jiné rozhodnutí ve věci. Návrh na povolení obnovy řízení může podat státní zástupce, obviněný nebo osoby, které by mohly podat v jeho prospěch odvolání. O návrhu na povolení obnovy rozhoduje zpravidla soud, který ve věci rozhodl v prvním stupni. Pokud soud neshledá důvody pro obnovu řízení, návrh na povolení obnovy řízení v souladu

s ustanovením § 283 písm. d) trestního řádu zamítne. To se však v posuzovaném případě nestalo, přestože důvody pro obnovu řízení stanovené v ustanovení § 278 trestního řízení naplněny nebyly. Soud návrh na povolení obnovy řízení povolil s odůvodněním, že obnova řízení povede ke stejnému výsledku, ke kterému by jinak sloužila stížnost pro porušení zákona, která je k tomuto účelu primárně určena. Tímto postupem navíc nebude zatěžován již tak dost přetížený Nejvyšší soud, který by byl k vyřízení stížnosti pro porušení zákona příslušný. V této souvislosti se tedy nabízí úvaha, zda je obnova řízení použitelná analogicky ke stížnosti pro porušení zákona vždy anebo zda se uplatnila pouze v tomto výjimečném případě, kdy v souladu se stanoviskem Nejvyššího státního zástupce docházelo k plošnému odsuzování pachatelů za spáchání kvalifikovaného trestného činu krádeže z důvodu časové souvislosti s vyhlášeným nouzovým stavem.

Toto rozhodnutí považujeme za přelomové, neboť v uvedeném případě trestného činu spáchaného za nouzového stavu došlo k rozšíření důvodů obnovy řízení v případě nesprávného právního posouzení věci. Bude nepochybně zajímavé sledovat, jak se soudy budou k takovému důvodu obnovy řízení stavět nadále a zda bude obnova řízení využitelná analogicky ke stížnosti pro porušení zákona vždy, či zda šlo o výjimečnou situaci v souvislosti se snahou o nápravu nezákonných rozhodnutí vydávaných v souvislosti s nouzovým stavem.

Mgr. Marika Dlouhá,
spolupracující advokátka

Mgr. Monika Kokešová,
právnička

Valíček & Valíčková
advokátní kancelář, s.r.o.

[Valíček & Valíčková, advokátní kancelář](#)

Kanceláře **Brno**: Nám. Svobody 18, Brno

Kancelář **Praha**: The Flow Building, Václavské nám. 47, Praha

Kancelář **Vyškov**: Dukelská 12, Vyškov

Kancelář **Ivančice**: Petra Bezruče 2, Ivančice

Tel.: 770 685 603

email: info@brno-advokatnikancelar.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)